

Parhaana käänösalbumina palkittiin Kati Kovacs Karu cell-albumistaan.

Parhaan ruotsalaisalbumin tittelin vei Anders Westerberg Faust-myytillä hyödyntävällä Hjärteblod-albumillaan.

SARJA TAPAHTUMIA TUKHOLMAMASSA

Kulttuuripääkaupunki Tukholma julistautui maaliskuun -98 alulla sarjakuvakaupungiksi. Kehaisua perusteltiin Kuninkaallisen Kirjaston kolmella samanaikaisella sarjakuvanäyttelyllä ja kaksiviikkoisella sarjakuvateemaisella ohjelmistolla, ikimuistoisen Galago-kustantamon 20-vuotispippaloilla sekä vuosittaisten Urhund-palkintojen julkistamisella.

Relja Nieminen

niin näyttelyt kuin panelitkin – oli kuitenkin joko ruotsalaista taikka vähintäänkin pohjoismaista.

Poikkeuksen skandinaaviseen ohjelmaan toi Cap au Nord-näyttelyn suunnittelijoiden, Francois Defayen ja Gerard Chauvinin haastattelu, joka kenties ranskankielisyytensä vuoksi keräsi vain vaatimattoman määrän kuulijoita. "Naisen ääni pohjoismaisessa sarjakuvassa" -paneelin parasta antia puolestaan olivat loisteliaat animaatiot keskustelun itsessään jäädessä syystä tai toisesta enim-

mäkeen paneelinvetäjä Outi Nyttäjän yksinpuheluksi. Teeman muuhun ohjelmistoon sisältyi paneelin ja haastattelujen lisäksi työpajoja, jotka jäivät viikonloppuisen tutkimusretkemme ulkopuolelle.

Yhteispohjoismainen Cap au Nord-sarjakuvanäyttely oli parhaimmillaan Kuninkaallisen Kirjaston ilmavassa alakkeroksessa. Raivokkaan väriset ja muotoiset seinäkkeet, jotka vuosi sitten pikkuruisen näyttelytilaan tungettuina (Angoulême -97) aiheuttivat herkimmissä

sä katsojissa ahdistusta vaikuttivat nyt korkeassa hallissa lähes miellyttäviltä. Maata myöten luikerteleviin ulokkeisiin ei väljän asettelu ansiosta myöskään kompastunut yhtä väijäämättä, joten itse töihin paneutumisen kävi verrattomasti paremmin. Niinpä näyttely aukeni nyt katsojalle herkemmin. "Best of"-luonteestaan johtuen se on ja pysyy sirpaleisena, mutta antaa kuitenkin varsin kattavan ja eloisan kuvan pohjoisesta sarjakuvasta.

Cap au Nordia täydensi pohjoismaisista sanomalehtisarjoista koottu sivunäyttely. Sen työt olivat peräisin aina 20-luvulta 70-luvulle asti. Herkullinen kontrasti Cap au Nordiin syntyi siitä, että kokonaisista stripeistä koottu näyttely oli rakennerratkaisujaan myöten kevyt, rauhallinen ja konstailematon. Lisäarvoa totutus sai luonnollisesti siitä, että visuaalisen ilmeen oli suunnitellut suomalainen Kalervo Pulkkinen ja taustamusiikin Vesa Anttonen (jonka käsialaa Cap au Nordinkin veturi aiheinen taustamusiikki on).

Vaakatasoon vitriineihin sijoitettu, ruotsalaiseen alkusarjakuvaan pureutuva kooste oli laaja ja tarjosi aiheeseen perehtymättömälle suorastaan ylenpalttisen paljon informaatiota. Hämäräköjä lasikaappeja tirkistellessä tuli kuitenkin pohtineeksi, olisiko selvästi pietteillä koottu näyttely ansainnut aivan oman tilansa.

Lena Acebo on tylsäksi ja amatööri-mäiseksi muuttuneen Galago-lehden kärkkästä.

Galago menee kapakkaan

Galago-kustantamo juhli kaksikymmenvuotista olemassaoloaan pienessä tukholmalaisessa pintaravintolassa. Ruotsalaisten juhlien parhaiten perinteitten mukaan juhlintaa siivittivät paljo puhe, pienet haukkapalat ja ylettömän kalliit,

mutta maistuvaiset juomat. Kohokohtana oli kustantamon puuhamiesten hassunkurinen musiikkiesitys, jolle taputettiin sydämellisesti.

Galago-lehden 52. numero herätti suomalaisdelegaatiossa hämmennystä. Juhlanumero ei suinkaan tuntunut esittelevän kaksikymmenvuotisen kehityksen huippua. Vaihtelevan tasoiset sarjat saivat pessimistisimmät jopa uumoilemaan, että ruotsalaisen sarjakuvan luomisvoima olisi peräti ehtymässä. Hätä ei kuitenkaan ole tämän näköinen, sillä ainakin seuraavan sukupolven ruotsalaiskustantamo Optimal Press näyttää olevan hyvässä vedossa.

Urhundenit menevät Optimalille

Pohjoismaisittain huomattavaa sarjakuvapalkintoa, Urhundtia, on myönnetty vuodesta -87 alkaen. Sen saa vuosittain paras ruotsalainen sekä paras käänösalbumi, lisäksi on vuodesta -94 alkaen jattu erikois-Urhund lasten- ja nuorten-sarjakuvan ansioituneelle tekijälle. Tänä vuonna viikinkiloton jättipotin voitti kiistatta pieni Optimal Press, jonka taiteilijat nappasivat molemmat albumit le myönnettävät palkinnot.

Parhaan ruotsalaisalbumin tittelin vei toistaiseksi suomentamaton Anders Westerberg Faust-myytillä hyödyntävällä Hjärteblod-albumillaan. Hjärteblod edustaa karuissa oloissamme harvoin tavattavaa neliväriä, ja sen kuvan ja värien käyttö onkin huikaisevan komeaa.

Parhaana käänösalbumina palkittiin ihka suomalainen Kati Kovacs Karu cell-albumistaan. Optimal Pressin oivaltavan nopeasti kustantama teos saattoi Kovacsin kovaan seuraan, sillä ulkomaisten Urhund on aiemmin myönnetty muun muassa sellaisille suuruuksille kuin Spiegelman, Bourgeon ja McCloud.

Spesiaali-Urhundin sai useasti Suomessakin vierailut ankkartaiteilija Don Rosa Roope-sedän elämää ja filosofiaa käsittelevistä teoksistaan.

Sarjakuvanystävä menee Serleteketiin

Sataman läheisyydessä sijaitseva, kirjastonjohtaja Kristiina Kolehmainen luotsaama Serleteket on kaksivuotisen olemassaolonsa aikana kehittynyt huimin harppauksin. Suomalaisien arkkitehti-

Arild Midthun on lahjakas ja monipuolinen sarjakuvataiteilija jonka tyylilä vaihtelee äärimmäisestä fotorealismista rentoon karikatyyriin.

opiskelijoitten suunnittelemat tyylikkääst hyllyt ovat nyttemmin saaneet lujasti täytettä monipuolisesta sarjakuvavalkoimasta. Puutepuolelle voidaan vielä lukea tietokirjallisuuden vähäisyys.

Kirjaston kartuttaminen on Kolehmainen mukaan hidasta ja työlästä puuhaa. Mikäli päämääränä on monipuolisuus, ei voi tyytyä tilaamaan hyllyntäytettä pelkästään suurilta kustantamoilta – pienten jäljittäminen taas vaatii sekä vainua että vaivannäköä. Katalogien tiedot eivät lisäksi vielä riitä takeeksi albumien ja lehtien laadusta, vaan kaikki on myös esiluettava.

Sarjakuvakirjaston merkitys ei kuitenkaan ole ainostaan niiden määrässä, sillä joskin 3000 teoksella pääsee hyvään alkuun sarjakuvaharrastuksessa, määrä ei ole suuri kirjastolle. Tärkeää on myös kirjaston aktiivinen ja mielikuvitukseks toiminta teemapäivineen. Kirjaston ei tarvitse olla pelkkä kirjavarasto, vaan se voi toimia aktiivisten harrastajien toimintakeskuksena. ○

KB goes Comics

- Cap au Nord-näyttely
- Pohjoismainen sanomalehti-strippinäyttely
- Näyttely vuosisadanvaihteen ruotsalaisista sarjakuvista

Kungliga Bibliotekin sarjakuvatasaus-ta lanscerattiin jotenkin epäluuloja herättävästi englanninkielisellä iskulauseella. Koko tempauksen ohjelmisto -